

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת בלק
שנת תשפ"ה

גליון
ק"ג

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

• למה אני צריך להיות מלמד?

הנעלים? בסדר! מה עוד לעשות? להכין קפה? בסדר!... חסר אבל את החלק השני של הספור, שהיהודי הזה לא הצליח לכסות את החדש, והוא חשב: 'למה אני צריך להיות טבח? למה אני צריך להיות בלן? אני אהיה מלמד, אני אשב עם ילדים, אלמד אתם חמש ואהיה דבוק אל הקדוש ברוך הוא!'

אתה לא צריך לעזוב את המלמדות כדי שתהיה כתוב בספר 'פרנסה טובה', אני אעשה ממך ספור... יהיה כתוב: **"היה מלמד אחד, שהיה יושב עם ילדים, והוא היה דבוק אל הקדוש ברוך הוא"**, מה זה נקרא 'דבוק אל הקדוש ברוך הוא'? זהו לא דבר שאי אפשר לחקות אותו, ספור יבש שתולים על הקיר; להיות דבוק אל הקדוש ברוך הוא פרושו, שאני נקרע לחתיכות, אני לא יכול לשלם במכלת, אני לא יכול לשלם את החמום, אני לא יכול לשלם לאף אחד, אשתי מתלוננת, וכלם מתלוננים עלי, ומצלח אני לא, אני עושה נעל עם שלושה קצוות (עין ספורי מעשיות מעשה ט') הפתה היא לא כמו שצריך, ובכל זאת אני נאמן להקדוש ברוך הוא!

מסר לעם ישראל

מלמדים יקרים, בימינו זה הולך שכל אחד יוצא עם מסר לעם ישראל... אז הנה לכם מסר לעם ישראל: דעו לכם, מה שחכמינו הקדושים אומרים (בבא בתרא ח:) על הפסוק (דניאל יב, ג): **"ומצדיקי הרבים"**

שעבדו, אחד היה סנדלר, אחד היה שואב מים, והם היו דבוקים בהשם יתברך, הם הסתובבו עם געגועים עצומים אל הקדוש ברוך הוא (ספר פרנסה טובה, אות צב).

מוהרא"ש מספר (שם אות צג) שהיה יהודי שעבד כבלן והיה דבוק להשם יתברך, וכשהיה מנקה את המקוה הוא היה מבקש מהקדוש ברוך הוא: **"רבונו של עולם, מי שיטבל במקוה, שיזכה להרהור תשובה"**, והיה יהודי פשוט שהיתה לו מסעדה ותמיד כשהיה מערבב את האכל בסיר הוא היה מבקש מהקדוש ברוך הוא: **"מי שיאכל את האכל שלי, שהלב שלו יתעורר אל השם יתברך ויזכה לתשובה"**.

והמלמד הזה שואל אותי: **"אם זה ככה, למה אני צריך להיות מלמד?!"**

מלמד שדבוק אל הקדוש ברוך הוא

כשקראתי את המכתב שלו, חשבתי לעצמי: אוי, אוי, אוי, כשקוראים את הספר 'פרנסה טובה' בלי להבין כשעיפים, זה נשמע כל כך יפה, מוהרא"ש מתאר כל כך טוב את הסנדלר שהיה דבוק אל הקדוש ברוך הוא, עד שאפשר לחשב שהחיים שלו היו ללא בעיות, הפל הלק לו טוב, הוא היה יכול לכסות את החדש בהרחבה, אשתו עמדה לצדו, ממש כמו שאומר הפסוק בתהלים (מה, י): **"נצבה שגל לימינה"**, אשתו היתה שואלת אותו: **"מה לעשות לה עכשו? לחלץ לה את"**

בעזרת השם אנו מביאים לפניכם חלק שני מהשעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים בפרשת וארא התשפ"ד.

עובדים פשוטים דבוקים אל השם יתברך

מה אני אמר לכם, להיות מלמד, מחנך, זה לא דבר קל, זה דבר קשה, אבל זה משתלם.

היום היה לי ספור מענין, מלמד כתב לי מכתב שגרם לי מאוד לצחוק. המלמד כותב לי כך: השבת הוא עשה לעצמו חשבון הנפש שהוא עובד מאוד קשה במלמדות, בקשי הוא יכול לכסות את החדש, למה שלא יעזב את המלמדות וילך לעבד?

הוא אמנם שומע שאני מספר את הספור הידוע שמוהרא"ש התקשר אלי פעם, הוא רצה לתת לי חזק, ומוהרא"ש שואל אותי: **"מה היית עושה אם כל החיים שלך היית עובד בחנות בגדים, אתה גוזר חליפות, ואחרי שבועים שנה אתה הולך מהעולם, אתה מגיע למעלה לשמים, ושואלים אותך: 'שבועים שנה גזרת חליפות?!' תשמח שעכשו תגיד: 'ברוך השם ישבתי שבועים שנה עם ילדים ועם בחורים'; זו באמת עבודת פרה אבל זה משתלם"**.

זה באמת חזק יפה, אבל הוא גם קרא בספר 'פרנסה טובה' שמוהרא"ש כותב ספורים מפלאים מחסידי ברסלב, יהודים פשוטים

• ספורי צדיקים

לא יכלתי לישן כל הלילה מרב פחד; זה לא בריא לילדים.

להקשיב רק למספרים יראי שמים

היום יש שפע של מלמדים ומחנכים שמספרים ספורים לילדים, לדגמה: הסדרה של 'שמע בנני', שמספר ברור ויפה ספורים יפים מהגמרא ומצדיקים; עם זה גדלנו כשהיינו ילדים, וזה הכניס בנו הרבה יראת שמים. וכך יש עוד מספרים מאוד יפים שמספרים ספורים מצדיקים, וכדאי להאזין לספורים שלהם ולחזור על זה לפני הילדים.

צריכים להזהר למי מאזינים, בפרט מלמד צריך להזהר עוד יותר, כי הוא הרי צריך להקים יהדות, הוא הרי צריך להקים את עם ישראל. מלמד גם לא יכול להסתפל בקליפים, או להאזין לחדשות, או להאזין לבדיחות על אחרים, מלמד צריך יותר יראת שמים מסתם אדם.

ספורים מחז"ל

אפשר לקחת 'עין יעקב', או את הספר 'בדרכי אבותינו' שמביא ספורים מחז"ל באידיש, ולהכין מזה ספורים לספר לילדים.

ספרו לילדים ספורים מחכמינו הקדושים. לדגמה הספור של הלל הזקן, שהוא רצה ללמד תורה ומסר את נפשו וטפס על הגג (ימא לה:); כשילד שומע כזה ספור הוא חושב לעצמו: 'וואו, אני גם רוצה ללמד תורה!'

או את הספור מהלל הזקן, שאחד נסה להרגיז אותו עם שאלות טפשיות, והוא נזהר שלא להתרגז, (שבת ל:), כשילד שומע כזה ספור הוא חושב לעצמו: 'אני גם לא אתרגז!'

ספרו להם את הספור מרבי חנינא בן דוסא, שבבתו בכתה שהיא הכניסה בגרות שבת 'חמץ' במקום 'שמן', אמר לה רבי חנינא בן דוסא: אותו בורא עולם שעושה ששמן ידלק - יכול גם לעשות שחמץ ידלק, ובאמת הנרות דלקו במשך

תורה ואמונה, ולהחדיר בהם יראת שמים.

למעלה בשמים מסתכלים על מלמד מאוד מאוד יפה, ומאוד מאוד מחשיבים אותו. כמה פעמים חזרנו כבר על מה שהרבי הקדוש מלובלין זכותו יגן עלינו אמר, שהסמ"ק מ"ם - היצר הרע, מפחד מאוד ממלמדים ולכן הוא עשה משחק שלם שמלמד יראה כמו איזה 'גלגל חמישי', מי מעריך מלמדים? להפך, כלם אומרים בלגלוג "הוא מלמד..." אבל בשמים המלמד הוא הדבר הכי הכי חשוב.

המלמד מכנה באותו כנוי של השם יתברך, כך אומרים בברכת התורה: "ברוך אתה ה', המלמד תורה לעמו ישראל", עוד אומרים חכמינו זכרונם לברכה (נדרים לו.) "מה אני בחנם אף אתם נמי בחנם", מלמדים צריכים ללמד עם ילדים כמו הקדוש ברוך שלמד עם משה רבנו.

לספר לילדים ספורי צדיקים

בשעור היום אני מאוד רוצה לבקש מהמלמדים נקדה אחת; אין לי דברים חדשים לבקש, אני מדבר מדברים ישנים, אבל אני רוצה לחדש אותם.

אני רוצה ואני דורש מכל המלמדים, מקטן ועד גדול, מכל המלמדים בלי יוצא מהכלל, שישפרו לילדים 'ספורי צדיקים'.

במקום לספר לילדים ספורים מפחידים, כמו הספור של 'שלושה אחים', שלוקח את הילדים לחלומות רחוקים ומפחידים, שכל היום הם ירעדו מפחד, תספר להם ספורי צדיקים; מהנביאים הקדושים, מהאור החיים הקדוש, מהבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, ומתלמידי הבעל שם טוב הקדושים זכותם יגן עלינו. אני זוכר איך שהמלמדים שלי היו מספרים את הספור של 'שלושה אחים' שאם מסתכלים על הירח עפים אל הירח... כל כך רעדתי מפחד בלילה,

ככוכבים לעולם ועד": "אלו מלמדי תינוקות!"

ראש הישיבה שר עוד פעם את השיר: "אשריכם מלמדים יקרים, אשרי חלקכם, זכותם ללמד עם ילדים, כל כך יקרים כל כך קדושים. ומצדיקי הרבים ככוכבים, בשמים מלמדים הוא גבורים, בלמוד עם הילדים את התורה הקדושה, עליכם עומד העולם".

שוקולד וקפה

חשוב מאוד שיהיה קפה בחדר מלמדים, שהמלמדים יוכלו לעשות לעצמם קפה טוב; גם חשוב מאוד שיהיה למלמדים בכיסם שוקולדים קטנים; אפשר להשיג היום שוקולדים קטנים בהכשרים מהדרים. כמו שעושים במלחמות, שאחד הדברים שמברייחים זה שוקולד וקפה, כדי שיהיה לחילים כוח ומצב רוח, שהם יהיו שמחים ורעננים כדי להלחם עם האויב.

למסקנה נשאר שאנו ממשיכים להיות מלמדים, ונהיה דבוקים אל הקדוש ברוך הוא. אנו נמשיך הלאה לתת מלים טובות לכל ילד, ולהקשיב לכל ילד, ואפלו שאנחנו מרגישים שאף אחד לא מקשיב לי, ואני ממש כמו גלגל חמישי... ואצל כמה מהמלמדים אפשר גם לספר על הצדיקים הנסתרים שהיה להם רכב מקרטע...

הקדוש ברוך הוא יעזר, שתהיה לכם הצלחה וסיעתא דשמיא, אמן.

...

- ספורי צדיקים -

בעזרת השם אנו מביאים לפניכם חלק ראשון משעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים בפרשת בשלח ה'תשפ"ד.

משחק של הסמ"ק מ"ם

מלמדים ומחנכים יקרים.

אשריכם; אשרי חלקכם שאתם זוכים להיות מלמדים, אתם יכולים לשבת עם ילדי ישראל, וללמד אתם

• ספורי צדיקים •

את היהדות, ומספן הוא נהיה שוטר במשטרה כאן בארצות הברית, אחר כך הוא חזר ברוך השם לדרך היהדות, והוא אמר לי: "מכל השנים שלי אני זוכר רק מלמד אחד, המלמד שספר ספורי צדיקים; יותר מזה אני לא זוכר כלום, אני רק זוכר את ספורי הצדיקים".

המשד השעור אי"ה בשבוע הבא

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(באודיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו והנהי נפשכם -

על צדיק, ובסוף היום סוגרים את החמש ואת הגמרא, ומספרים ספור. וכך הילדים יחכו לספור.

ספורי את הספורים עם 'ראת שמים'

ספרו את הספורים עם 'ראת שמים', אל תגידו: "הבעל שם טוב", אלא תגידו: "הבעל שם טוב הקדוש".

ספרו לילדים שהבעל שם טוב הקדוש דבר אל השם יתברך, והבעל שם טוב הקדוש שמר על העינים, והבעל שם טוב הקדוש נטל ידים בבקר עם קערה וספל ליד המטה. והבעל שם טוב הקדוש כשהתפלל הוא לא הסתכל מחוץ לסדור, והבעל שם טוב הקדוש לא פגע אף פעם באחרים, וכך הוא יכול לפעל ישועות לבני ישראל.

ילדים זוכרים את הספורי הצדיקים

כבר ספרתי לכם פעם, לפני שנים פגשתי יהודי שלמד בילדותו בתלמוד תורה גדול מהשורה, ומספן היתה לו תקופה שהוא עזב

כל השבת, והדליקו מזה את נר ההבדלה במוצאי שבת (תענית כה.).

להשחיל בספורים 'אמונת חכמים' ולמודים יפים

ספרו לילדים את הספורים על היהודי והפריץ, ותשחילו בתוכם 'אמונת חכמים'. ספרו להם: "היה פריץ שאים שהוא הולך להרג את בעל בית המרוח, או שהוא יכניס אותו בבית הסהר, הלכו לצדיק, הצדיק התפלל, והפריץ שחרר את היהודי".

ספרו גם לילדים ספורים שרואים מהם שצריכים לכבד את אבא ואמא.

להכניס את ספורי הצדיקים בתוך סדר היום

אפשר להכניס בתוך 'סדר היום' שבחמש עשרה דקות האחרונות של היום מספרים 'ספורי צדיקים'. תגידו כבר באמצע היום לילדים: "ילדים, אם תקשיבו יפה ונסים את הקריאה, את החמש, את המשניות, את הגמרא, הולכים לספר ספור

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

למה משלמים כל כך מעט למלמד?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני משמש כמלמד בתלמוד-תורה מזה שנים. יש לי ברוך השם משפחה גדולה, אבל אני לא מרויח מספיק כדי לכסות את החדש, אני מקבל ממש כפי שמשלמים בשוק לעובד הכי זול, על כל דבר מבינים שצריכים לשלם תשלום נורמלי, חוץ מאשר למלמד שעושה את העבודה הכי קשה לשבת בכתה עם ילדים מלאי מרץ כל היום ולסבל את הקשים של כל אחד.

אני מבין שלמוסד שאני עובד בו אין מספיק כסף לשלם יותר, אבל אני לא יכול להבין בשאני רואה אנשים שלא משלמים שכר למוד או מתמקחים על המחיר, בשבאותו זמן הם יקנו מה שהם צריכים לנוחיותם ויבזבזו כסף על

דברים שלא באמת נחוצים, ורק כשה מגיע לשכר למוד, שזה הדבר הכי חשוב לאדם - מחפשים לחסוך.

גם מאד בואב לי בשאני שומע הרבה פעמים אנשים אומרים שמלמד נהיה מלמד כי הוא לא שוה לשום דבר אחר, כשהאמת היא שלחיות מלמד זה עבודה הרבה יותר קשה והרבה יותר מסבכת מרב הדברים האחרים, ולחיות מלמד טוב דורש הרבה כח ומח וסבלנות, ובסוף ההורים בכלל לא מבינים מה המלמד עושה עבור הבן שלהם, ועל הדבר הכי קטן שהם חושבים שלא עשו טוב, הם יתקשרו לצעק ולגער, בזמן שבלתי אפשרי להסביר להם מה בדיוק התרחש.

אשמח לקבל חזוק על זה.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"א כסלו, שנת ה'תשפ"ב

לכבוד ... גרז יאיר

קבלתי את מכתבך.

אין מלים להביע את גדלותו של מלמד טוב, כמה גדולות הזכויות שלו; כל התורה והתפלה שהילדים הולכים ללמד ולהתפלל כל חייהם - נזקפות לזכותו של המלמד.

לצערנו אנשים מזלזלים במלמדים, לא מעריכים את העבודה שלהם; זה מאד בואב, בפרט כשעובדים כל כך קשה עם ילד ובמקום לקבל הכרת הטוב מההורים על העבודה הקשה - רק באים בטענות וכו'; זה סוחט את הכח מהמלמד.

גם אני הייתי מלמד, אני מבין אותך היטב; ובכל זאת אבקש ממך מאד שתתחזק; זכור, עובדים בשביל הקדוש ברוך הוא, לא עובדים עבור אף אחד אחר, ולמעלה בשמים נשמרים העבודה והעמל הקשה, שבר גדול מוכן למלמדים.

אל תשבר כשאתה שומע שמדברים על מלמדים, לצערנו ישנם כאלה שאסור להם להיות מלמדים. מוהרא"ש מספר: "פעם הגיע יהודי אחד אל הגאון הקדוש רבי מאיר שפירא מלובלין זכותו יגן עלינו, להתייעץ אתו, היהודי היה שוחט ופטרו אותו מעבודתו, והוא מחפש עבודה, ענה לו רבי מאיר: מה אתה חושב לעשות? היהודי ענה לו, להיות ואין לו פרנסה הוא חושב להיות מלמד. אמר לו רבי מאיר: "אם לא ידעת לשחוט שורים, עדים, תרגולים, כעת תלך לשחט ילדים?! "הוא הזהיר אותו שלא יעז להיות מלמד.

מוהרא"ש אומר: "רואים דבר מענין, כשאדם רוצה להכנס לאיזו פרנסה, הוא חייב ללמד קדם את המלאכה, ורק אחר-כך הוא יכול להתחיל לעבוד בפעל. יש מלאכות שאפשר להתלמד בקלות, ויש כאלו שהן קשות יותר להתלמד, למשל אחד רוצה להיות רופא, הוא חייב ללכת וללמד שנים רבות, עד שהוא מתמקצע היטב, אבל אפילו בעבודות פשוטות, צריך גם להתלמד קדם, אחד רוצה לעבוד

בחשמלאות הוא חייב להתלמד קדם, אם לא - הוא יתחשמל, חס ושלום. אחד רוצה להיות צפצפה או נגר או כל מה שזה לא יהיה - הוא חייב לדעת את המלאכה, הוא חייב לאהב את המלאכה, וברור שאף אחד לא יקח בעל מלאכה שיעשה בשבילו עבודה שלבעל המלאכה אין שום משג איך מבצעים אותה.

אבל יש מלאכה אחת שהיא יוצאת דופן, שאם אחד רוצה להיות מלמד - יש באמת מלמדים רבים שהם טובים, נהיה הנהג, שמי שאין לו פרנסה, הוא נהיה מלמד, זה מאד מוזר, למה דוקא בעבודה הזו, לא מסתפקים על האדם, לראות אם הוא באמת מצליח או שלא, לפני שלוקחים אותו למלמד? תארו לכם אחד אין לו פרנסה והוא מחליט שהיה ואין לו מה לעשות - הוא נהיה רופא... זה הרי ממש רציחה, הוא היה הורג אנשים על ימין ועל שמאל, רחמנא ליצלין.

כמוכן שהפוננה היא לא על המלמדים הטובים; מלמד ירא שמים, מלמד שנוהר על התלמידים שלו - הוא מאד חשוב למעלה בשמים. "חז"ל אומרים (בבא בתרא פ"ח:) על הפסוק (דניאל יב, א): ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד" - אלו מלמדי תינוקות של בית רבן - המלמדים שלומדים תורה עם בני ישראל, השכר שלהם כל כך עצום וגדול בשמים. כשמסתפקים על השמים רואים את נפלאות הבורא

העצומים, את גדלות השם-יתברך שברא כל כך הרבה בליוני כוכבים, וזה רק מה שרואים עם העינים, וזה כלום מול מה שרואים בטלסקופ, זה ממש בלתי אפשרי לספור כמה רכבות בליוני כוכבים שהקדוש-ברוך-הוא ברא, ולכלם בשם יקרא (ישעיה מ, כ), אומרים חז"ל, כמו שאי אפשר לספור את הכוכבים בשמים, ככה אי אפשר לספור ולהעריך את השכר הגדול והעצום, שמחפה למלמד, שמוריד את עצמו אל הילדים כראוי, ומלמדם תורה.

מה שאתה נאנח שאין לך כסף; אל תחשב שמי שעובד במקום אחר - יש לו יותר כסף ממך, כל אחד מתנגע, כל אחד בוכה; ההבדל הוא רק, במה מתנגעים? "אנו עמלים והם עמלים; אנו עמלים ומקבלים שכר", אנו מתנגעים עם נשמות יהודיות יקרות, ילדים יהודיים, הילדים של השם יתברך; אנחנו בונים את הדור הבא של עם ישראל, "והם עמלים ואינם מקבלים שכר", ואחרים מתנגעים ולא נשאר מזה כלום.

חזק ואמץ בעבודתך הקדושה. השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה פרשת וישב תשפ"ב)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיוזק (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

קול ברסלב
שיעורים; חיוזק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11525354370
מייל חיוזק יומי chizikyomi@gmail.com